

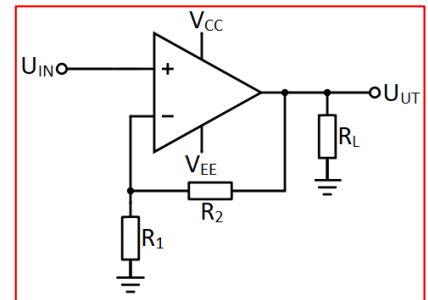
1.1 - Icke-inverterande OP-förstärkarkopplingar

1. Den icke-inverterande OP-förstärkarkopplingen till höger kan antas ha ideala egenskaper. OP-förstärkaren matas med ± 30 V, d.v.s. $V_{CC} = 30$ V, $V_{EE} = -30$ V och driver en högtalare vars resistans R_L är $8\ \Omega$.

- a) Härled ett uttryck för den förstärkarkopplingens spänningsförstärkningsfaktor G med Kirchhoffs spänningslag; förstärkningsfaktorn G är lika med ration av in- och utsignalen i enlighet med

$$G = \frac{U_{UT}}{U_{IN}}$$

där U_{IN} är insignalen och U_{UT} är utsignalen. Visa tydligt hur du härledde uttrycket, från början till slut.

Icke-inverterande OP-förstärkarkoppling.

- b) Dimensionera resistorerna R_1 och R_2 för att erhålla en förstärkningsfaktor G på 28. Testa din lösning i LTspice, där du använder OP-förstärkaren AD8691.
- c) Beräkna OP-förstärkarens in- och utimpedans Z_{IN} respektive Z_{UT} i olastat tillstånd (räkna ej med högtalaren i denna uppgift). Observera att förstärkarkopplingens inimpedans Z_{IN} i detta fall enbart utgörs av OP-förstärkarens plusingång!
- d) Beräkna den maximala peakeffekten P_{PEAK} samt medeleffekten P_{RMS} genom högtalaren.
- e) I figuren till höger så är matningsspänningen satt till ± 30 V. Förklara vilka följder detta har på utsignalen U_{UT} :s min- och maxvärde. Förklara hur detta utnyttjas för att generera distorsion till exempelvis elgitarrer inom rockmusik; vad är det som sker så att ljudet förvrängs från rent och fint till "distat"?
- f) Mellan vilket spänningsintervall kan insignalen U_{IN} ligga utan att OP-förstärkaren blir överstyrd. Anta att överstyrning sker först när utsignalen U_{UT} uppgår till ± 30 V.

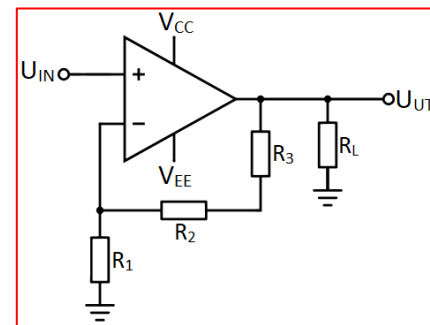
2. Du skall dimensionera en icke-inverterande OP-förstärkarkoppling utifrån följande specifikationer:

- Resistor R_1 skall sättas till $2,2\ k\Omega$.
  - Förstärkningsfaktor G på minst 25.
  - Inspänningen skall kunna ligga mellan ± 2 V utan risk för överstyrning. Anta att överstyrning sker $\pm 2,5$ V från matningsspänningen, vilket medför att om matningsspänningen V_{CC}/V_{EE} är satt till ± 30 V, så sker överstyrning vid $\pm 27,5$ V.
- a) Välj lämplig matningsspänning V_{CC}/V_{EE} för ändamålet. Ange även hur högt utsignalerna U_{UT} kan nå utan överstyrning.
- b) Välj ett lämpligt värde på resistor R_2 för att erhålla en förstärkningsfaktor G på minst 25. Använd något av värdena i E12-serien (potenser av 10, 12, 15, 18, 22, 27, 33, 39, 47, 56, 68 och 82).
- c) Beräkna förstärkningsfaktor G samt in- och utimpedans Z_{IN} samt Z_{UT} med ditt val av resistorvärde.

OBS! Vänd blad!

Elektroteknik

3. Du har en icke-inverterande OP-förstärkarkoppling till höger, där resistorer $R_1 - R_3$ används för att sätta förstärkningsfaktorn G .
- a) Härled en formel för OP-förstärkarkopplingens förstärkningsfaktor G .
- b) Dimensionera resistorer $R_1 - R_3$ för att generera en förstärkningsfaktor G på 20. Du får enbart använda resistorvärden i E12-serien (tiopotenser av 10, 12, 15, 18, 22, 27, 33, 39, 47, 56, 68 samt 82).
- c) Beräkna OP-förstärkarens utimpedans Z_{UT} i både olastat samt lastat tillstånd.

Icke-inverterande OP-förstärkarkoppling med tre resistorer $R_1 - R_3$ för dimensionering av förstärkningsfaktor G .